

Bouwen aan een adaptieve school (BAS)

De BAS methode bestaat uit de volgende 7 onderdelen;

1. Structuur

Structuur is een belangrijke basis voor onderwijsleeractiviteiten. In BAS+ wordt structuur vanuit twee perspectieven bekeken:

- de inrichting en aankleding van de school, klas en plein: Uit onderzoek blijkt namelijk dat kinderen zich positiever gaan gedragen als ze zich in een veilig toegankelijke leerruimte bevinden.
- vanuit het voorspelbaar handelen van de leraar: Te denken valt aan de manier waarop de weekplanning en masterplanning is gerealiseerd. De week- en masterplanning dragen bij aan een vakdoorbrekende, actieve leeromgeving voor leerlingen, waarbij de leraar grip houdt op het onderwijsaanbod.

2. Interactie

Interactie is een volledig herziene en uitgebreide ontwikkelingslijn dat de verschillen in interactieprocessen in kaart brengt. Interactie vindt plaats:

- tussen de leerkrachten en de individuele leerling,
- tussen de leerkracht en een groep leerlingen/ klas
- tussen de leerkracht en ouders

Vanuit de basiscommunicatie van de leraar heeft elke school een doorgaande lijn bij de schriftelijke correctie en de beoordeling van het werk van een leerling, de ontwikkeling van een positief zelfbeeld van de leerling (attributie) en het werken met portfolio's. Het gaat ook over het helpen en corrigeren van leerlingen in kwetsbare situaties, het welbevinden van het kind en over de sfeer in de groep.

3. Zelfstandige leerhouding

Binnen adaptief onderwijs staat een zelfstandige leerhouding van de leerlingen centraal. De leerhouding van leerlingen wordt positief beïnvloed zodra zij zich actief bezig houden met hun eigen leerproces. Omgaan met regels en afspraken, tijdbewustzijn en planning begeleidt leerlingen in het zelfstandig leren. Zelfstandig leren bereidt de leerlingen voor op het zelfgestuurd leren. Zo kunnen zij zelfstandig de leerstof eigen maken en zelf inschatten wanneer zij extra hulp nodig hebben van de leraar.

4. Instructie

De instructies van de leraren zijn belangrijk voor de motivatie en de succeservaring van de leerling. Om adaptief onderwijs te realiseren is de inhoud en organisatie van het instructieproces op de school van belang. Als leerkrachten zijn getraind op instructie en organisatievaardigheden dan kunnen zij met de toenemende verschillen tussen de leerlingen omgaan. Zo zorg je voor adaptief onderwijs. De leraren benutten bijvoorbeeld de instructietijd met leerlingen effectief, kunnen met kerndoelen en differentiatie omgaan en kunnen diverse instructiemodellen te gebruiken in de klas.

5. Samenwerkend leren

Samenwerken is een vaardigheid waar veel vraag naar is in de huidige samenleving. Samenwerken is binnen de visie van adaptief onderwijs een voorwaarde om van en met elkaar te leren in verschillende situaties. Bijvoorbeeld bij het inoefenen en bij het zelfontdekkend leren in heterogene en in homogene groepen, in tandems en in tafelgroepen en soms klasdoorbrekend als het om tutorleren gaat.

6. Planningsysteem

Het planningsysteem beïnvloedt de zorgstructuur van de school. Met het planningsysteem kan een school maatregelen nemen om de leerlingenzorg af te stemmen op de groei- en ontwikkelingsmogelijkheden van de leerlingen. Als een school de begeleiding van het groei- en ontwikkelingstraject van de leerlingen bij de instroom goed organiseert dan kan het strategische plan over het inhoudelijke leeraanbod hierop worden afgestemd.

7. Teamleren

Het teamleren gaat uit van de school als lerende organisatie. Een organisatie, die openstaat voor het vermogen van het schoolteam om kennis en ervaring met elkaar te delen en daarvan te leren. Het teamleren is de basis van BAS+. Teamleren is een absolute voorwaarde voor een adaptieve school. Zonder teamleren blijft het vermogen om passend onderwijs te bieden aan leerlingen op elke school een moeilijke opgave.